

Podstawa prawna : Ustawa Prawo Oświatowe art. 70 ust.
1 pkt 1

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

w Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Brzechwy

w Swarzędzu

na rok szkolny 2023/2024

**„ Każdy dzień niech będzie dniem
Ziemi”**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.
2. Cele.

3. Zadania – sposoby osiągnięcia celów
4. Zakładane osiągnięcia uczniów.
5. Instytucje / osoby współpracujące.
6. Techniki ewaluacji efektów działań.

1. Wstęp

Przyroda to świat materialny otaczający człowieka, podlegający ciągłym przemianom w wyniku zachodzących

w jego obrębie zjawisk fizycznych, chemicznych, biologicznych i nieustannego krążenia materii i przepływu energii. Jest to świat fascynujący, zaskakujący, piękny i tajemniczy. Pozwala nam rozwijać zainteresowania, uspakaja, może być elementem terapii i niepowtarzalnych odkryć. Z tych i wielu innych powodów już od najwcześniejszych lat życia człowieka należy tak kształtować jego sposób myślenia i zachowania, aby umiał o nią zadbać.

Szybki rozwój cywilizacji zmienia sposób myślenia o naszej planecie. Pojęcia: ekologia, edukacja ekologiczna

i ochrona środowiska nabierają coraz większego znaczenia. Zanieczyszczone powietrze, woda, gleba, obumierające rośliny, ginące zwierzęta są sygnałem do działania. Koniecznością staje się ochrona środowiska przyrodniczego, problem ten dotyczy wszystkich mieszkańców naszej Ziemi.

Ekologia jest nauką zajmującą się zależnościami między organizmami roślinnymi i zwierzęcymi, w otaczającym środowisku. W języku greckim „

eko” oznacza dom, miejsce bytowania, którym dla nas ludzi jest środowisko przyrodnicze. Wypada zatem je znać i troszczyć się o nie. Powinniśmy mieć świadomość, że nauka i postęp techniczny niosą ze sobą nie tylko pozytywne oddziaływania, ale również duże zagrożenia, które wynikają ze sposobu ich wykorzystania.

Jesteśmy szkołą, w której edukacja ekologiczna była, jest i będzie głównym elementem podejmowanych działań dydaktycznych oraz wychowawczych. Uświadamiamy naszym uczniom, że człowiek zaspakajający swoje potrzeby doprowadził do degradacji środowiska przyrodniczego. Przyroda nie potrzebuje człowieka, to człowiek potrzebuje przyrody, z której darów korzysta. Chcemy, aby nasi uczniowie znali przyczyny i sposoby minimalizowania postępującej degradacji środowiska naturalnego oraz podejmowali działania na rzecz ochrony przyrody. Uwrażliwiamy naszych uczniów od początku ich edukacji na potrzeby środowiska, wzbogacając ich wiedzę

o zachodzących zależnościach, wskazując piękno i różnorodności przyrody, uświadomimy im, jak wiele zależy od człowieka, od nich samych.

2. Cele

- Rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych.
- Zdobywanie i utrwalanie wiadomości na temat życia roślin i zwierząt.
- Poszerzanie zasobu słownictwa o znaczeniu przyrodniczo-ekologicznym.
- Nabywanie opiekuńczego stosunku do świata roślin i zwierząt.
- Kształtowanie umiejętności współżycia człowieka z przyrodą.
- Rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą jakość życia na Ziemi.
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska w tym kształtowanie postawy ekologicznej.
- Ukazywanie zagrożeń jakie niesie działalność człowieka dla świata przyrody i jego samego.
- Kształtowanie właściwych nawyków (segregowanie odpadów, oszczędzanie wody i energii).

- Rozwijanie umiejętności systematycznego dbania o zwierzęta i rośliny.
- Włączanie w akcje i działania proekologiczne.
- Wdrażanie do zdrowego stylu życia.
- Poszerzenie oferty dydaktycznej.

3.Zadania – sposoby osiągnięcia celów.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN/ CZĘSTOTLIWOŚĆ	ODBIORCA
Segregujemy odpady – kształtujemy właściwe nawyki.	„ Sprzątamy świat cały rok” – selektywna zbiórka odpadów.	nauczyciele przyrody i biologii, wychowawcy 0 - 8	cały rok	społeczność szkolna
Uświadamiamy społeczność szkolnej konieczność dbania o higieniczne warunki pracy, nauki i wypoczynku.	Spędzamy przerwy na świeżym powietrzu, wietrzymy pomieszczenia, w których przebywamy, pracujemy i odpoczywamy.	nauczyciele przyrody i biologii, wychowawcy 0 - 8	cały rok	społeczność szkolna

Wspieramy instytucje opiekujące się bezdomnymi zwierzętami.	Współpraca z inspektorem TOZ oraz Schroniskiem dla Zwierząt w Skałowie.	F. Dunajewska, J. Michalak	październik/ grudzień	społeczność szkolna
Rozwijamy pasję i zainteresowania, wzbogacamy słownictwo przyrodniczo - ekologiczne.	Noc (Przyszłych) Naukowców Zajęcia edukacyjne.	F. Dunajewska, J. Michalak	grudzień	uczniowie klas 5 i 6
Dokarmiamy ptaki w okresie zimowym i poznajemy ich różnorodność gatunkową w ekosystemie miejskim.	Przeprowadzenie IV Szkolnego Konkursu Przyrodniczego „Ptasia stołówka i jej goście”.	F. Dunajewska, J. Michalak	grudzień/ marzec	uczniowie klas 4 i 6
Poznajemy życiodajne barwy natury.	„ Zdrowo i kolorowo” - barwna dieta sposobem na długie i zdrowe życie – zajęcia edukacyjne.	F. Dunajewska		klasy 4
Dokonyujemy świadomych wyborów produktów , które zjadamy.	Wiem co jem! Etykiety produktów spożywczych – cennym źródłem wiedzy –zajęcia edukacyjne.	F. Dunajewska		klasy 4
Monitorujemy stan jakości powietrza w najbliższej okolicy.	Wykorzystanie aplikacji :„ Czysty Swarzędz”- zajęcia edukacyjne.	F. Dunajewska	listopad/ marzec	klasy 4
Poznajemy wpływ tworzyw	Jak czytać oznaczenia tworzyw	F. Dunajewska	I semestr	społeczność szkolna

sztucznych na środowisko przyrodnicze i zdrowie człowieka.	sztucznych? – ogólnoszkolna akcja edukacyjna.			
Wybieramy i propagujemy ekologiczne środki transportu.	„ Jestem EKO” – jeżdżę na rowerze i spaceruję > ogólnoszkolna akcja edukacyjna.	F. Dunajewska J. Michalak	cały rok (z uwzględnieniem warunków atmosferycznych	społeczność szkolna
Monitorujemy natężenie dźwięków w budynku szkoły i jej otoczeniu.	Hałas przyjaciel, czy wróg? Wizualizacja natężenia dźwięków. Publikowanie wyników pomiarów.	zespół do spraw promocji zdrowia	rok szkolny	społeczność szkolna
Promujemy ochronę naszej planety przez cały rok.	Gra terenowa na Dzień Ziemi pt. „ Z przyrodą mi po drodze”.	M. Jagodziński K. Borkowska, B. Toboła	kwiecień	społeczność szkolna.
Promujemy edukację zdrowotną.	Program Szkoły Promującej Zdrowie.	zespół do spraw promocji zdrowia	cały rok	społeczność szkolna
Działamy na rzecz czystego powietrza we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym.	Realizacja zadań programu – Edukacyjnej Sieci Antysmogowej .	J. Michalak	październik - marzec	społeczność szkolna
Poznajemy mechanizmy globalnego ocieplenia.	„ KLIMAT SIĘ ZMIENIA, ZMIENŃ SPOSÓB MYŚLENIA”- scenariusze lekcji dla uczniów klas 4-8 oraz filmy edukacyjne dla rodziców.	J. Michalak	październik - marzec	społeczność szkolna, rodzice
Rozwijamy kreatywności	Przeprowadzenie szkoleń -	J. Michalak	wrzesień / październik	nauczyciele

i poszukujemy inspiracji do twórczych rozwiązań.	„Wiedza to początek zmian”. Udostępnienie materiałów szkoleniowych na stronie www SP4.			
Stosujemy skalę porostową.	Długotermino we badanie porostów na terenie gminy Swarzędz i próba określenia jakości powietrza.	F. Dunajewska, J. Michalak	cały rok	klasy 4,8
Jak zostać „Strażnikiem wody?”	"Woda - cenny związek chemiczny " – projekt.	K. Borkowska	kwiecień/ maj	klasy 7
Poznajemy rolę zielonej części rośliny.	Akcentuję fotosyntezę, czyli skąd się bierze tlen ? – zajęcia edukacyjne.	K. Borkowska	ustala nauczyciel	klasy 7
Poznajemy mechanizm globalnego ocieplenia oraz efekty kwaśnych deszczów.	Uczniowie w grupach wykonują plakaty, makiety i fotografie.	K. Borkowska	drugi semestr	klasy 7 i 8
Poznajemy ekologiczne problemy współczesnych czasów.	Zajęcia edukacyjne poświęcone: smogowi, kwaśnym deszczom, dziurze ozonowej, efektowi cieplarnianemu oraz	K. Borkowska M. Jagodziński	drugi semestr	klasy 7 i 8

	eutrofizacji zbiorników wodnych.			
Propagujemy ekologiczne rozwiązania energetyczne.	Odnawialne źródła energii – zajęcia edukacyjne.	M. Jagodziński B. Toboła	drugi semestr	klasy 7 i 8
Zastosowanie reakcji zobojętniania w życiu.	Sposób reagowania na uządlenia os i pszczół.	K. Borkowska	pierwszy semestr	klasy 8
Poznajemy środki czyszczące nie szkodzące planecie.	Projekt edukacyjny pt. „ Naturalnie chemiczne środki czystości”.	K. Borkowska	drugi semestr	klasy 8
Chronimy lasy.	Pozostawiamy niezapisane zeszyty na kolejny rok szkolny – akcja ogólnoszkolna.	K. Borkowska n-le przedmiotów	czerwiec	rodzice i uczniowie
Wytwarzamy skarby z odpadków.	Biodopady cennym źródłem próchnicy glebowej.	K. Borkowska	drugi semestr	
Poznajemy zjawiska fizyczne w środowisku przyrodniczym.	Projekt - „ Fizyka w życiu codziennym”.	B. Toboła	czerwiec	klasy 8
Obliczamy kosztów zużycia energii elektrycznej i poznajemy sposoby jej oszczędzania.	Praca i moc prądu elektrycznego - zajęcia edukacyjne.	B. Toboła	ustala nauczyciel	klasy 8
Poznajemy dom pasywny.	Jak zaoszczędzić na ogrzewaniu i klimatyzacji ? – zajęcia edukacyjne.	B. Toboła	ustala nauczyciel	klasy 7

4.Zakładane osiągnięcia uczniów:

- posiada rzetelną wiedzę o środowisku przyrodniczym, w którym żyje,
- wzbogaca słownictwo przyrodniczo- ekologiczne,
- dostrzega i rozumie zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie,
- poszerza świadomość zagrożeń ekologicznych,
- potrafi i działa na rzecz środowiska,
- czuje się odpowiedzialny za stan środowiska przyrodniczego, troszczy się o otaczający świat roślin i zwierząt,
- propaguje odpowiednie wzorce zachowań,
- rozwija swoje pasje i zainteresowania.

5. Instytucje / osoby współpracujące.

- Rodzice oraz Rada Rodziców
- Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami oddział Swarzędz
- Schronisko dla Zwierząt w Skałowie
- Instytucja odpowiedzialna za gospodarowanie odpadami – Wydział Obsługi Gospodarki Odpadami w UM i Gminy Swarzędz

- NASK – Państwowy Instytut Badawczy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu
- Lokalne strony internetowe

6. Techniki ewaluacji efektów działań.

- Analiza dokumentacji > sprawozdania z konkursów, quizów ekologicznych, fotografie, karty pracy dzieci, zielniki, albumy, prace plastyczne – techniczne, wiadomości zamieszczone na stronie

internetowej szkoły oraz na tablicy informacyjnej dla uczniów i rodziców, wpisy w dziennikach zajęć.

- Obserwacja uczniów w trakcie zajęć.
- Zaangażowanie i udział w akcjach proekologicznych.
- Zaangażowanie rodziców w przeprowadzonych zajęciach, konkursach, spotkaniach.
- Ankieta na temat podjętych działań.

Lider zespołu do spraw PEE w SP4

Faustyna Dunajewska